

Людмила Білякович
канд. філол. наук, доцент, м. Київ
Тетяна Савенко
канд. філол. наук, доцент, м. Київ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПОДАЧІ ГРАМАТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Початковий етап навчання другої мови для іноземних студентів є найбільш відповідальним, тому що на цьому рівні закладається база мови, від міцності якої залежить подальше оволодіння мовою на подовженому етапі. Обов'язковою умовою для рішення цієї задачі на початковому етапі навчання студентів-іноземців є розвиток навичок усної та писемної мови на обмеженому мовному (граматичному) матеріалі, що є одним із найголовніших складових навчального процесу. У граматичному мінімумі повинні бути відображені найбільш вживані морфологічні форми та синтаксичні конструкції української (російської) мов, що вивчають студенти на початковому етапі. Важливо при відборі цього мовного матеріалу звернути увагу викладача на ті морфолого-синтаксичні компоненти, що відсутні або частково співпадають з явищами рідної мови іноземних студентів. Включати в граматичний мінімум тільки ті форми та конструкції, що не мають емоційно-експресивного відтінку, тобто стилістично нейтральні; виключати синонімічні форми та конструкції, щоб уникнути труднощів, що виникають у студентів при виборі необхідного варіанта.

«Для того, щоб слова виражали думку, щоб вони служили засобом спілкування людей, їх треба певним чином організувати, надати їм потрібної форми й пов'язати їх за існуючими в мові законами в словосполучення і речення» [1, с. 182]. Саме в практиці викладання української (російської) мов іноземцям усі морфологічні форми вводять на синтаксичній основі у вигляді речення як мінімальної одиниці навчання. Такий принцип подачі мовного матеріалу на синтаксичній основі дає можливість ефективніше реалізувати мовленнєву направленість та в подальшому сприятиме реалізації правильної мовленнєвої діяльності слухачів [2].

Слід зауважити, що, знаючи та розуміючи певні граматичні одиниці та правила, студенти-іноземці повинні вміти застосовувати їх у мовленні. І тому

головна задача викладача полягає в реалізації виконання певних вправ, спрямованих на формування навичок та вмінь, необхідних іноземним студентам для спілкування українською (російською) мовами в тій сфері, в якій вони будуть їх застосовувати.

У результаті засвоєння навчального матеріалу студент повинен знати:

- відмінювання іменників, прикметників, числівників та займенників;
- теперішній, минулий та майбутній час дієслова;
- моделі простого речення.

Вміти:

- узгоджувати відмінювання на письмі та в усній мові;
- будувати просте та складне речення;
- використовувати дві форми мов – діалогічну та монологічну;
- демонструвати чіткість та правильність відповіді на поставлені запитання;
- спілкуватися українською мовою на побутовому рівні (факультет, магазин, лікарня, аптека тощо).

Таким чином, найбільш актуальною проблемою викладача є методично правильна організація процесу навчання та викладу навчального матеріалу, що буде сприяти якісному засвоєнню студентами української (російської) мов на тому рівні, котрий забезпечить мовленнєву діяльність іноземців в актуальних для них сферах спілкування.

Література

1. Жовтобрюх М. А., Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови / М. А. Жовтобрюх, Б. М. Кулик. – К. : Вища школа, 1972. – Ч. 1. – 404 с.
2. Иевлева З. Н. Методика преподавания грамматики в практическом курсе русского языка для иностранцев/ З. Н. Иевлева – М. : Рус. яз., 1981. – 145 с.